

Dzień dobry,

Wypowiedź p. Bosaka jest częściowo błędna, a częściowo prawdziwa.

Terminologia

Nie ma czegoś takiego jak „ciąża poczęta”. Ciąża może się rozpocząć, trwać, być wynikiem czegoś. Nawet w języku prawnicy mówi się o „dziecku poczętym”, nie o „ciąży poczętej”.

Dodatkowo można wspomnieć, że aborcji się nie „dokonuje”, a raczej „wykonuje”, „robi”, „przeprowadza”.

Tym samym sformułowanie to powinno brzmieć: ciąża, co do której zachodzi uzasadnione podejrzenie, że powstała w wyniku czynu zabronionego (art. 4a ust. 1 pkt 3 ustawy o planowaniu rodziny, *Ustawa z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży, t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1575*)

Ograniczenia

Przerwanie ciąży z uwagi na fakt, że zachodzi uzasadnione podejrzenie, że powstała ona w wyniku czynu zabronionego, jest objęte ograniczeniami. Art. 4a ust. 2 ustawy o planowaniu rodziny mówi, że przerwanie takiej ciąży jest dopuszczalne, **jeśli od początku ciąży nie upłynęło więcej niż 12 tygodni**. Okoliczność ta musi być stwierdzona przez prokuratora (ust. 5).

Tym samym twierdzenie p. Bosaka, że przerywanie ciąży pochodzącej prawdopodobnie z czynu zabronionego można dokonać „bez ograniczeń” nie jest prawdziwe.

Czyn zabroniony

Prawo karne nie zna pojęcia „czynu zakazanego” - mówimy o czynach zabronionych (np. *art. 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny, t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 17 z późn. zm.*).

Regulacja ustawy o planowaniu rodziny pozwala na przerywanie ciąży, co do której zachodzi podejrzenie, że pochodzi ona z czynu zabronionego.

Z naszego doświadczenia wynika, że dostępu do aborcji najczęściej potrzebują ofiary zgwałceń (art. 197-200 kodeksu karnego). Warto dodać, że prawo regulujące dostęp do aborcji jest w

Polsce interpretowane zawężająco, nie rozszerzająco, co widać np. w interpretacji tzw. przesłanki ochrony życia i zdrowia, sprowadzonej w praktyce do aborcji w przypadku bezpośredniego zagrożenia życia. Ta sama przesłanka np. w Wielkiej Brytanii jest realnie zezwoleniem na aborcję na żądanie, ponieważ uznaje się, że każda ciąża jest jakimś zagrożeniem dla zdrowia.

Wzmiankowane przez p. Bosaka „współzycie w miejscu publicznym” zostałyby najprawdopodobniej zakwalifikowane jako nieobyczajny wybryk, czyli wykroczenie przeciwko obyczajności publicznej z art. 140 kodeksu wykroczeń (*Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń, t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2119*). Wykroczenie to czyn zabroniony o mniejszej niż przestępstwo szkodliwości społecznej.

Wykroczenie jest czynem zabronionym (art. 1 kodeksu wykroczeń), a art. 4a ust. 1 pkt 3 pozwala na przerwanie ciąży pochodzącej z czynu zabronionego.

Formalnie więc stwierdzenie p. Bosaka o dopuszczalności przerwania ciąży pochodzącej z wykroczenia („współzycie w miejscu publicznym”) jest **prawdą**. Dodać należy, że wedle naszej wiedzy nie było jeszcze w Polsce przypadku, by osoba ubiegająca się o zaświadczenie prokuratorskie na potrzeby aborcji z tej przesłanki powołała się na pochodzenie ciąży z wykroczenia.

Lista przestępstw i wykroczeń podana przez p. Bosaka w omawianej wypowiedzi **nie jest wyczerpująca** - ustawa po to odnosi się szeroko do „czynu zabronionego”, by obejmować więcej niż te cztery wymienione przypadki (np. przestępstwo zmuszenia do uprawiania prostytucji, art. 203 kodeksu karnego).

Podsumowanie

Obecnie można dokonać aborcji, wedle mojej wiedzy (poprawcie mnie, jeśli się mylę)	Językowo: zrobić aborcję, wykonać aborcję
bez ograniczeń	FAŁSZ

jeżeli ciąża jest poczęta	Językowo: ciąża jest wynikiem
w wyniku czynu zakazanego:	Terminologia: czynu zabronionego
gwałt, kazirodztwo, pedofilia	PRAWDA
współżycie w miejscu publicznym	PRAWDA, wykroczenie to czyn zabroniony, a ustawa formalnie pozwala na przerwanie ciąży pochodzącej z czynu zabronionego
To czwarte mało kto pamięta	Raczej: nikt o tym nie słyszał, ponieważ wedle naszej wiedzy nie było takiego przypadku Oraz: są więcej niż cztery czyny zabronione, z uwagi na które można starać się o legalną aborcję

Akty prawne

Akty prawne:

1. Ustawa z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1575)
2. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 17 z późn. zm.)
3. Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2119)

Ustawa o planowaniu rodziny - istotne fragmenty

Art. 4a. [Warunki dopuszczalności przerywania ciąży]

1. Przerwanie ciąży może być dokonane wyłącznie przez lekarza, w przypadku gdy:

- 1) ciąża stanowi zagrożenie dla życia lub zdrowia kobiety ciężarnej,
- 2)¹ (utracił moc),

3) zachodzi uzasadnione podejrzenie, że ciąża powstała w wyniku czynu zabronionego,

4)² (utracił moc).

2. W przypadkach określonych w ust. 1 pkt 2 przerwanie ciąży jest dopuszczalne do chwili osiągnięcia przez płód zdolności do samodzielnego życia poza organizmem kobiety ciężarnej; **w przypadku określonym w ust. 1 pkt 3 lub 4, jeżeli od początku ciąży nie upłynęło więcej niż 12 tygodni.**

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, przerwania ciąży dokonuje lekarz w szpitalu.

4. Do przerwania ciąży wymagana jest pisemna zgoda kobiety. W przypadku małoletniej lub kobiety ubezwłasnowolnionej całkowicie wymagana jest pisemna zgoda jej przedstawiciela ustawowego. W przypadku małoletniej powyżej 13 roku życia wymagana jest również pisemna zgoda tej osoby. W przypadku małoletniej poniżej 13 roku życia wymagana jest zgoda sądu opiekuńczego, a małoletnia ma prawo do wyrażenia własnej opinii. W przypadku kobiety ubezwłasnowolnionej całkowicie wymagana jest także pisemna zgoda tej osoby, chyba że na wyrażenie zgody nie pozwala stan jej zdrowia psychicznego. W razie braku zgody przedstawiciela ustawowego, do przerwania ciąży wymagana jest zgoda sądu opiekuńczego.

5. Wystąpienie okoliczności, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, stwierdza inny lekarz niż dokonujący przerwania ciąży, chyba że ciąża zagraża bezpośrednio życiu kobiety. Okoliczność, o której mowa w ust. 1 pkt 3, stwierdza prokurator.

6. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, kobieta składa pisemne oświadczenie, a ponadto zaświadczenie o odbytej konsultacji u lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, innego niż dokonujący przerwania ciąży, lub u innej wybranej przez siebie uprawnionej osoby. Przerwanie ciąży może być dokonane, jeżeli kobieta podtrzymuje zamiar przerwania ciąży po upływie 3 dni od konsultacji.

7. Celem konsultacji, o której mowa w ust. 6, jest w szczególności ustalenie sytuacji zdrowotnej i życiowej kobiety, pomoc w rozwiązaniu jej problemów, między innymi poprzez wskazanie dostępnych form pomocy przysługujących kobietom w związku z ciążą i po urodzeniu dziecka, poinformowanie kobiety o ochronie prawnej życia w fazie prenatalnej, o aspektach medycznych

ciąży oraz przerwania ciąży, a także o środkach i metodach antykoncepcyjnych. Za zgodą kobiety w konsultacji może wziąć udział jej partner, członkowie rodziny lub inna bliska osoba.

8. Do prywatnych gabinetów lekarskich, w których dokonuje się przerwania ciąży, w zakresie wymagań, jakim powinny odpowiadać pod względem fachowym i sanitarnym pomieszczenia i urządzenia gabinetu prywatnego, oraz w zakresie dotyczącym dokumentacji medycznej i sprawowania kontroli nad tymi gabinetami stosuje się odrębne przepisy.

9. Minister Zdrowia i Opieki Społecznej po zasięgnięciu opinii Naczelnej Rady Lekarskiej określi, w drodze rozporządzenia, kwalifikacje zawodowe lekarzy, uprawniające do dokonania przerwania ciąży, oraz kwalifikacje lekarzy, o których mowa w ust. 5.

10. Minister Zdrowia i Opieki Społecznej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, kwalifikacje innych niż lekarz osób uprawnionych do przeprowadzania konsultacji, o których mowa w ust. 6, sposób tworzenia list osób konsultujących oraz sposób i tryb przeprowadzania konsultacji.

Kodeks karny - istotne fragmenty

Art. 1.

§ 1. Odpowiedzialności karnej podlega ten tylko, kto popełnia czyn zabroniony pod groźbą kary przez ustawę obowiązującą w czasie jego popełnienia.

§ 2. Nie stanowi przestępstwa czyn zabroniony, którego społeczna szkodliwość jest znikoma.

§ 3. Nie popełnia przestępstwa sprawca czynu zabronionego, jeżeli nie można mu przypisać winy w czasie czynu.

Kodeks wykroczeń - istotne fragmenty

Art. 1. [Wykroczenie]

§ 1. Odpowiedzialności za wykroczenie podlega ten tylko, kto popełnia czyn społecznie szkodliwy, zabroniony przez ustawę obowiązującą w czasie jego popełnienia pod groźbą kary aresztu, ograniczenia wolności, grzywny do 5000 złotych lub nagany.

Rozdział XVI

Wykroczenia przeciwko obyczajności publicznej

Art. 140. [Nieobyczajny wybryk]

Kto publicznie dopuszcza się nieobyczajnego wybryku,

podlega karze aresztu, ograniczenia wolności, grzywny do 1500 złotych albo karze nagany.